

Izrekoma se je držal prav svojih potov, odkar je bil imenovan za škofa in se ni pridružil veliki naši narodni stranki pod vodstvom pokojnega dr. Bleiweisa, za katerim je sicer hodila naša narodna duhovščina brez izjeme.

Pridobil si je pa mnogo zaslug za napravo dobrodelnih zavodov v Ljubljani in tudi zgradbi nove cerkve na šentpeterskem predmestju bil je mogočen in radodaren pokrovitelj. — Naj v miru počiva!

— (*Slovenski poslanci pri cesarji.*) Minuli četrtek sprejeli so presvitli cesar razun družih tudi slovenske poslance: P. Grassellija, dr. Poklukarja in dr. J. Tonkli-a v avdijenci. Sprejem bil je, kakor čujemo, jako milostljiv; videlo se je presvitlemu cesarju na vedenji, obrazu in govoru, da se z radostjo spominjajo sijajnih svečanosti in srčnega sprejema na Slovenskem, s posebno gorkoto in radostjo pa so izraževali presvitli cesar svojo zadovoljnost in priznanje prvoimenovanima poslancema večine kranjskega deželnega zbora zaradi zmernega njegovega postopanja v zasedanji minulega leta.

— (*Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske*), kateri je zboroval danes, bil je zopet zelo obiskan. Pri volitvi odbornikov in tajnika vdeležilo se je 101 družbenikov, in izvoljena sta bila g. Fr. Ks. Souvan stariji z 75, dr. Jos. Poklukar z 72 glasovi. Razun teh izvoljencev prejel je baron Lichtenberg 14, g. Tomek in M. Peruci po 12, g. Adolf Galle pa 11 glasov.

Za tajnika izvoljen je bil g. Gustav Pirc z 66 glasovi, nasprotni kandidat g. E. Kramer dobil je 33 glasov.

— (*Železnična postaja za osebe*) na gorenjski Rudolfovi železnici pod radoljskim mestom otvorila se je slovesno dne 21. t. m., navzoč bil je pri slovesnosti tudi gosp. deželni glavar grof Thurn, kateri se je veliko in vspešno prizadeval za napravo te postaje.

— (*Vabilo k večerni veselici*), ki bode dne 2. svečana v gostilni „pri Kristofu“ v Lescah in katere čisti dohodek je namenjen v podporo revnim učencem. Spored: Petje, katerega oskrbi možki zbor iz Gorjan pod vodstvom g. J. Žirovnika. — Tombola in ples. — Vstopnina za osebo 20 kr., za družino 40 kr. — Začetek ob 7. uri. — K tej veselici uljudno vabi

odbor.

— (*Slovensko gledališče.*) Napravilo je pri zadnji predstavi izborna petje naših vrlih pevcev toliko dober učinek na poslušalce, da je ukrenilo dramatično društvo tudi za prihodnjo predstavo v 3. dan februarja izbrati tako igro, v kateri je petja in godbe mnogo. Predstavljal se bode Raimundova čarobna igra v 3 dejanjih „Zapravljivec“. Dotične pevske vaje vodi z vso marljivostjo g. Burgarell, in ker čujemo izza kulis, da so tudi vse vloge srečno razdeljene, nadejati se je zopet prav prijetnega večera.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Presvitli cesar podali so se pretekli dni na Bavarsko, kamor so se pripravljali že dalj časa; včeraj vrnili so se zopet nazaj na Dunaj.

Sicer pa se dogodbe preteklega tedna na Dunaji izražujejo v dveh besedah: državni jezik in anarhisti. O državnem jeziku govorimo danes v posebnem članku v oddelku političnih reči; — pa tudi o početju delavskih anarhistov govori obširneje naš dunajski dopisnik. — Ako hočemo tema obširnejšema popisama še kaj dostaviti, bilo bi to, da se nam zdi vsa razprava o državnem zboru ne samo popolnem brezvspešna,

temveč celo škodljiva onim namenom, katere si je stavila sedanja vlada.

V tem pomenu in namenu predloga grofa Wurmbandovega pa je tudi iskati vzrok, zakaj je levica spravila ta predlog v zbornico poslancev. Ker vse, kar se je čulo v razpravi od strani levičarjev, priča, da je predlog namenjen, nemogoče storiti ono pomirjenje avstrijskih narodov, katero si je sedanja vlada zapisala na svojo zastavo in to s predlogom, v katerem se ima nemščina brez omejenja pomena tega izraza povzdigniti za državni jezik. Ako bi levica res dosegla postavo, s katero bi se nemščina izrekla za državni jezik, tedaj bi mogla, ako pride res kdaj do vlade pri nas, zopet vkljub členu XIX. temeljnih postav ponemčevati na vsa kola do zadnje hribovske šole in do zadnjega uradnega sluge posebno nas Slovence. — Za zdaj pa se gre levičarjem v prvi vrsti za to, da se jim je dala prilika, med narodi buditi in povečati razburjenost z govori, kakoršni bi bili povsod zunaj zbornice nemogoči.

Gledé grozenja anarhističnih delavcev imamo še dostaviti, da jim pogum bolj in bolj raste po vsakem činu njihovih grozovitosti. Zdaj žugajo uže s tajnimi dopisi vsem onim organom, ki imajo skrbeti za javni red, za varnost imetja in osebe in za red v državi. Tako dobivajo pisma, v katerih se s smrtjo žuga skoraj vsem organom policije v Florisdorfu. — Vlada odgovorila je na zadnji umor v Florisdorfu in na to žuganje s tem, da je tje poslala velike oddelke vojaštva pešcev in kojnikov, in žuga se tudi še z ojestrejšimi naredbami, ki so po našem prepričanju po sedajnih razmerah na Dunaji res potrebne, ker zadnje dogodbe v resnici pričajo, da javna varnost na Dunaji ni boljša, kakor na samotnih pašnikih ogerskih ali pa v gorovjih še le zasedene Bosne in Hercegovine.

Iz Trsta se naznanja, da se je vsled viharjev zadnjih dni na morji potopilo tudi več avstrijskih bark in potonilo več ljudi. Enaka žalostna naznanila dohajajo tudi iz družih dežel.

Ogerska. — Pretekli teden bil je ogerskega ministerstva predsednik na Dunaji pri cesarji in zdi se nam, da se je spolnilo to, kar smo o tej zadevi izrekli v zadnjih besedah našega dotičnega dela političnih novic. — Tisza opravil je tukaj toliko, da postave o zakonih judov s kristjani ne bo več v tretje spravljal pred gosposko zbornico ogersko. Videti je, da je minister Tisza na Dunaji zvedel, da naj se varuje še dalje z ono postavo dajati povod za nove razburjenosti v merodajnih krogih na Ogorskem. To zmernost tudi drugim odločilnim krogom priporočiti na vspešen način bil je, kakor se kaže, drug vspeh onega potovanja, ker k cesarju bili ste pozvani dve drugi na čelu opozicije zoper omenjeno postavo stoječi osebi, kateri pa, kakor se naznanja, niste bili pozvani k cesarju samo zato, da zaslišite besedo cesarjevo, ampak tudi zato, da tudi ona dva izrečeta svoje mnenje pri cesarji nasproti trditvam ministerskega predsednika. In izjava prvega ogerskega nadškofa v njegovem časniku priča, da se je ta namen dosegel in da je on dokazal, da je dolženje izrečeno po vladinih organih popolnem neresnično, da bi se ogerska duhovščina nameravala pajdašiti z demokratičnimi elementi ogerskimi.

Iz državnega zbora ogerskega se čuje, da je Tisza imel razgovor z vladino zborovo stranko, v kateri ji je naznanil predlog, po katerem se postava o zakonih judov s kristjani dokončno umakne in časniki trdijo, da je večina zborova za ta predlog zagotovljena, akoravno ni dvomiti, da se bode skrajna levica temu predlogu odločno protivila.

Zadnje dni imela sta zopet nek državni poslanec in pa véliki župan njegovega volilnega okraja, udrihala sta se s sabljami, eden bil je težko ranjen, drugi dobil je le lahko rano. — To dvobojevanje je na Ogerskem še bolj običajno, kakor med kmetijskimi fanti boji in pretepi.

Čuje se, da je minister Tisza prejel na Dunaji privoljenje za vse daljne korake o postopanju vlade ogerske na Hrvatskem. Pa tudi tukaj se sme soditi, da bodo koraki ogerske vlade na Hrvatskem zmerni, akoravno po potrebi odločni.

Nemška. — Nemški cesar bil je pretekli teden nekaj prehlajen in zato švigale so že po vsem svetu govorice o preteči smrtni nevarnosti. K sreči oni strahovi niso bili opravičeni in po dveh dneh zapustil je cesar zopet posteljo, sobe pa še zdaj ne zapušča zaradi neugodnega vremena sedanjega zimskega časa. —

Pretekli pondeljek pokopano je bilo truplo v Ameriki umrlega odličnega poslanca Lasker-ja, — z veliko demonstracijo — tamošnjih liberalno-judovskih krogov.

Francoska. — Razmere med Francosko in Kitajsko, oziroma zastopnikom Tsengom, poojstrujejo se od dné do dné, ministerski predsednik Ferry ustavil je popolnem vse občenje z zastopnikom Kitajske Tsengom, vsled tega poprašal je zato Tseng pri kitajski vladi, jeli hoče zapustiti Pariz. Zavolj tega pa še zmiraj ni gotovo, da pride do prave vojske med obema državama, ker gotovo je, da je ravno Tseng prav veliko pripomogel k temu, da so se razmere med obema državama poojstrile bolj in bolj, in ne bilo bi nemo-goče, da Kitajska pooblasti za francosko državo drugo osebo za svojega zastopnika posebno tedaj, ako bi ji bilo ležeče na tem, da se ogne dolge, hude in drage vojske.

Ministerski predsednik Ferry pa je imel ravno zdaj prestati tudi v zbornici še drug hud boj. V Parizu delavci nimajo dela in pretijo z nemiri. Pa tudi poslanci iz dežele in družih francoskih mest trdijo, da delavci nimajo zaslužka. — Minister Ferry odgovoril je na te pritožbe, da je prvič ona kalamiteta po natančnih njegovih poizvedbah resnična samo v Parizu, in da je povzročena v prvi vrsti po visokih plačah, katere dobivajo delavci, vsled tega prihajajo v obilnem številu tudi tuji delavci, kateri tekmujejo z domačimi in tako zdaj konečno nimajo več dela ne domačini ne tuji delavci. Minister pravi, da pa vendar ni stran poslati tujih delavcev, ker bi sicer tuje države, v katerih ima dela prav veliko francoskih državljanov, enako pa je tudi nemogoče zopet pričeti nova dela na državne stroške samo zato, da bi imeli delavci kaj zaslužka.

Angleška. — Od vseh strani dohajajo naznanila o nesrečah na morji, med drugimi trčile ste dve barki druga ob drugo in utonilo je pri tej nesreči 22 oseb, in taka naznanila dohajajo od vseh strani vsled viharjev preteklega tedna. — Razmere v Egiptu boljšajo se v toliko, da je angleška vlada zopet začela odločno postopati, tam v prvi vrsti z denarjem, da si zopet pridobi ono veljavo, katero si je priborila tam pred dvemi leti. Videti je, da je angleška vlada sklenila, tudi Sudan zopet spraviti v svojo oblast.

Med viharjem preteklo soboto razbil se je jadranski brod „Juno“ na poti z Liverpoola v Kalkuto blizu iztoka Mersej-a; 25 oseb je vtonilo. Pogrešane osebe z barko „Simla“, o katerih se je začetkom mislilo, da so vtonile, bile so rešene. Ladija „City of Luknov“ dospela je v Gravesund.

Ruska. — V Harkovu bil je dne 26. t. m. na večer žandarmerijski častnik z imenom Jabjelev, katerega sta Sudejkin in Degajev poslala iskat socialistov, zaboden. Umor bil je takoj zapazen. Zasedovanje dokazalo je obstanek tajne tiskarne; našli so se tudi dopisi terorističnih načelnikov, iz katerih je razvideti nameravan upor maloruskih kmetov. Nek kruhar cesarskih kruharij imel bi bil zastrupiti vso cesarsko rodbino s strihninom. Veliko sumljivih dejalo se je v zapor. Imena vseh morilcev Sudejkinovih in Jabjelovih so znana, toda zaprti do zdaj še niso.

Telegram „Novicam“.

Dunaj, 29. januarja ob 6. uri zvečer.

Današnja seja državnega zbora pričela se je ob 10. uri zjutraj in je bila sklenjena ob 3/4 6. Knez Čartoriski govoril je do 11. ure, za njim dr. Sturm do 2. popoldne, in potem poročevalec večine dr. Madejski do 1/2 5. ure.

Pri glasovanju, katero se je potem pričelo in katero se je vršilo trikrat, zavrženi so bili vsi predlogi, namreč:

1. Vtemeljeni dnevni red Groholski-jev zavržen s 174 glasovi zoper 167 (ministri niso bili navzoči, protiglasovali pa so razun vseh levičarjev vsi Coroninoveci pa Lienbacher, Fux in Neumajer).

2. Prehod na dnevni red po nasvetu odsekov večine bil je zavržen s 184 glasovi zoper 157 (ker je razun vseh glasujočih zoper predlog prvi protiglasovalo tudi nekaj udov kluba Lichtensteinovega).

3. Predlog Schönererjev, to je, predlog odsekov manjšine z dostavkom, da naj postava nima veljave za Galicijo, Bukovino in Dalmacijo, bil je zavržen z vsemi glasovi zoper dva.

4. Predlog manjšine odsekov bil je zavržen s 186 glasovi zoper 155, proti njemu glasovali so tudi med tem došli ministri.

5. Predlog Coroninjev bil je zavržen z vsemi glasovi zoper one njegovega kluba.

Pred glasovanjem o predlogu Coroninjevem ukazal je predsednik, sprazniti vrhno galerijo, ker se je gori pri glasovanju ministrov sikalo.

Ko je bil zavržen predlog Groholski-jev, ploskala je levica in en del poslušalcev, ko je bil pa zavržen predlog manjšine, z ogromnejšo večino ploskala je desnica, ker je tako še sijajnejši odpravljen predlog Wurmbrandov.

Žitna cena

v Ljubljani 26. januarja 1884.

Hektoliter: pšenice domače 7 gold. 80 kr. — banaške 8 gold. 36 kr. — turšice 5 gold. 50 kr. — soršice 6 gold. 67 kr. — rži 5 gold. 36 kr. — ječmena 4 gold. 87 kr. — prosa 5 gold. 51 kr. — ajde 5 gold. 36 kr. — ovsa 3 gold. 5 kr. — Krompir 2 gold. 86 kr. 100 kilogramov.